

E KORO MA I TE PO! NA KOUTOU TENEI MANAAKI.

I TE tau 1881 ka tukuna e Ngati Whakaue e toru mano eka hei Taonehipi ki te Kawanatanga, a kiia ana taua Taone ko Rotorua.

I raro i taua tuku ka riro te Pukeroa me era atu waahi hei koha kite Kawanatanga mo ake tonu atu. Whakaritea ana i taua wa me kore utu nga Turoro Maori ki te Hohipera ina whakatungia e te Kawanatanga.

Mai o tera wa ki te tau 1916 kaore rawa he utu o nga Turoro Maori e haere ana ki te Hohipera i te Sanatorium i Rotorua.

No taua tau 1916 ka riro te Hohipera i nga Hoia ka kore nga Maori e tukua atu. I hui a Ngati Whakaue a whakaotia ana me tatari kia mutu te whawhai kia Germany ka tahi ka whakara ano tenei take. Ka utu nga Maori tae atu kia Ngati Whakaue i nga tau i muri mai a mutu noa te Pakanga. I te tau 1919 ka haere te Tepiuteihana ki Poneke kia kite i te Takuta Tianara o nga Hohipera. Ko te whakahoki mai kaore e taea ko ena whakariterite, he whakariterite a ngutu, a koia nei te wa e mutu ai te aroha kia koutou. Ka hoki mai te Tepiuteihana ka ki etahi me pitihana me haere ranei ki Ingarangi. Whakaritea ana tetahi tangata kia kimi mai i nga pukapuka tawhito i te Tari o te Kawanatanga tera pea e waimarie ka kitea nga tuhituhitanga tawhito.

I waimarie, e te Etita, i kitea te Kirimina; na Tiati Penetana i haina te taha ki te Kawanatanga, a na Whititera te Waiatua i haina te taha kia Ngati Whakaue.

I muri tata mai ka whakatungia a Ta Maui Pomare hei Minita mo nga Hohipera a tana taenga mai ki te Papa i Ouru ka kokiritia taua Kirimina ki a ia.

Ka tae a Pomare ki Poneke ka tae mai te whakahau ki te Takuta o te Hohipera e tu nei i te Pukeroa kia huakina nga Kuaha o taua Hohipera kia Ngati Whakaue i runga i te kore utu, na ratau nei i tuku a Te Pukeroa me era atu rahui i te Taone o Rotorua ki te Kawanatanga.

E te Etita he ora nui tenei mo tatou i tenei whakaaro hohonu a o tatou koroua mo o ratou uri. He wa pangia nuitia tenei o tatou e te mate tinana, na reira he nui te whakawhetai ki a ia i te Waahi Ngaro mo te hoatutanga i tenei whakaaro miharo ki roto i te ngakau o tatou koroua i te wa e nui ana te whenua kia tata.

E te Etita, he Ngati Whakaue koe me au tamariki katoa, ka pangia ana e nga mate o te Ao, tenei ra te Hohipera a o koroua i whakaritea mo tatou.

He nui te mihi mo te Minita o nga Hohipera a kia Ta Maui Pomare, ki te tangata nana i hi te Ika kua pae nei kei uta hei painga mo tatou.